

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

Про затвердження Тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок Мінекоенерго на 2020 рік у сфері паливно-енергетичного комплексу

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 13 «Про затвердження Порядку формування тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» та з метою ефективного використання коштів за бюджетною програмою КПКВК 2401040 «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері енергетики та захисту довкілля»,
н а к а з у ю:

1. Затвердити Тематику наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок Мінекоенерго на 2020 рік у сфері паливно-енергетичного комплексу, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету (далі – Тематика), що додається.

2. Управлінню інноваційного розвитку та науково-технічної політики; Департаменту координації та супроводу вугільно-промислового та торфовидобувного комплексу і готової продукції; Управлінню соціального забезпечення, професійної переорієнтації та економічної реінтеграції вугільних регіонів забезпечити відповідний супровід виконання робіт, зазначених у Тематиці.

3. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

В. о. Міністра

Віталій ШУБІН

UB
Міністерство енергетики України
№214 від 31.03.2020

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства енергетики та
захисту довкілля України
№ _____

Тематика наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок Мінекоенерго на 2020 рік у сфері паливно-енергетичного комплексу, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету

№ з/п	Шифр і найменування роботи (договору)	Організація виконавець роботи (договору)	Терміни виконання (початок закінчення) (рік)	Обсяги фінансування тис. грн.		Підстава для виконання	Мета, зміст роботи, очікуваний результат
				Всього план	в т.ч. на 2020 рік		
<i>Прикладні наукові та науково-технічні розробки з пріоритетних напрямів</i>							
Всього: <i>у тому числі</i>							
Роботи, виконання яких розпочато у попередні періоди					5543,2		
Вугільно-промисловий комплекс							
1.	№ Э1341601000 Моніторинг виконання природоохоронних робіт та екологічного стану природного довкілля діючих та ліквідованих вугільних підприємств, розроблення пропозицій щодо його поліпшення (щорічно)	ДЗ «Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління»	2016-2020	699,0	399,0	Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закон України «Про відходи», Міненерговугілля від 21.10.2016 № 670 «Про затвердження Плану науково-дослідних та	Мета та зміст роботи: моніторинг стану природного довкілля і планування та стану виконання природоохоронних робіт на шахтах, збагачувальних фабриках і розрізах; облік екологічних показників роботи підприємств та аналіз ефективності виконаних ними природоохоронних робіт. Очікуваний результат: план

						дослідно-конструкторських робіт Міненергосугілля у вугільній галузі на 2016 рік»	природоохоронних робіт галузі із запобігання розвитку негативних процесів впливу на довкілля, забезпечення функціонування ефективної системи планування природоохоронних робіт; запобігання розвитку негативних процесів впливу вугільних підприємств на довкілля
2.	№ 11341601000 Розроблення пропозицій щодо перегляду нормативних документів та науково-методичне забезпечення виконання робіт з єдності вимірювання у вугільній промисловості (щорічно, щоквартально)	ДП «УкрНДІпроект»	2016-2020	693,0	213,0	Закони України «Про метрологію і метрологічну діяльність», «Про стандартизацію», «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», «Про інформатизацію», наказ Міненергосугілля від 21.10.2016 № 670 «Про затвердження Плану науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт Міненергосугілля у вугільній галузі на 2016 рік»	Мета та зміст роботи: забезпечення відповідності нормативних документів законодавчій базі. Очікуваний результат: пропозиції щодо перегляду нормативних документів, експертні висновки щодо дотримань нормативних документів до розроблюваних НД, планів, договорів, НДДКР, що забезпечуватимуть відповідність нормативних документів Законам України, розпорядженням Президента України, постановам та розпорядженням Верховної Ради України, постановам, наказам, розпорядженням і завданням інших органів виконавчої влади, затвердженим науковим та науково-технічним програмам,

							вимогам стандартів державної системи стандартизації і єдності вимірювання у вугільній промисловості
3.	№ P7341602000 Розробка технології відбору низько потенційного тепла з шахтних териконів і вентиляційного повітря шахт та дослідного зразка установки для забезпечення побутових потреб шахти з використанням теплонасосних технологій	ДП «НТЦ «Вуглеінновація»	2016 -2020	1418,6	343,6	Постанова КМУ від 12.03.2012 № 294 «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2012-2016 роки», постанова КМУ від 17.05.2012 № 397 «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямків інноваційної діяльності галузевого рівня на 2012-2016 роки», наказ Міненерговугілля від 21.10.2016 № 670 «Про затвердження Плану науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт Міненерговугілля у вугільній галузі на 2016 рік»	<p>Мета та зміст роботи: заміщення традиційних видів енергоресурсів (природного газу і вугілля) іншими видами енергоресурсів, отриманими з альтернативних джерел енергії, для забезпечення гарячого водопостачання в шахтарських регіонах, зниження забруднення навколишнього середовища продуктами згорання, покращення умов праці та життя населення.</p> <p>Очікуваний результат: розроблення технологій відбору тепла з териконів і вентиляційного струменя, а також дослідний зразок теплонасосної установки для побутових потреб шахти з використанням теплонасосних технологій замість природного газу і вугілля.</p>

4.	№ 15341622000 Розробити анкерне кріплення з неметалевим стрижнем та неорганічним закріплювачем для капітальних виробок і шахтних стволів при їх будівництві й ремонті	ДП «НДІОМШБ»	2016-2020	1633,5	678,5	Гірничий Закон України, наказ Міненерговугілля від 21.10.2016 № 670 «Про затвердження Плану науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт Міненерговугілля у вугільній галузі на 2016 рік»	<p>Мета та зміст роботи: підвищення надійності, ефективності та довговічності кріплення капітальних виробок, скорочення його металоємності і вартості при будівництві нових і ремонті діючих виробок.</p> <p>Очікуваний результат: робоча документація анкерів зі склопластиковим і базальтопластиковим стрижнем й мінерального патронованого засобу для їх закріплення та інструкція, що регламентує правила вибору анкерів та їх застосування при будівництві і ремонті виробок. Застосування анкерів забезпечить економію тільки за прямими витратами від 1,0 до 3,0 тис. грн. на 1 м гірничої виробки</p>
5.	№ P7341701000 Удосконалення методики прогнозу газодинамічних явищ на базі сучасної звукоуловлюючої апаратури, розширеної інформаційної бази та методів її обробки з метою забезпечення надійного прогнозу ГДЯ	ДП «НТЦ «Вуглеінновація»	2017-2020	808,5	235,3	Закон України «Про охорону праці», НПАОП 10.0-1.01-10 «Правила безпеки у вугільних шахтах» глава V п 5 , НПАОП 10.0-5.25-89 «Інструкція з безпечного ведення гірничих робіт на пластах, небезпечних щодо раптових	<p>Мета та зміст роботи: забезпечення надійного прогнозу газодинамічних явищ, підвищення безпеки праці на шахтах, схильних до ГДЯ.</p> <p>Очікуваний результат: удосконалена методика прогнозу газодинамічних явищ на базі сучасної звукоуловлюючої апаратури. Забезпечує в 2-3 рази</p>

						викидів вугілля, породи і газу»	підвищення точності прогнозування газодинамічних явищ і дозволяє відмінити 70-80-% профілактичних заходів без зменшення рівня безпеки робіт. Робота має соціальний (підвищення рівня безпеки праці) і прямий економічний ефект.
6.	№ 15341723000 Розробка науково-технічної документації «Типорозмірний ряд посиленого металобетонного кріплення та способи ремонту порушеного кріплення сполучень змінного перетину вертикальних стволів з приствольними виробками»	ДП «ДНДІОМШБ»	2017- 2020	1842,0	1097,8	Гірничий Закон України, Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки», Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30.05.2008 «Про стан і перспективи розвитку вугільної промисловості та невідкладні заходи щодо підвищення безпеки праці в цій галузі», НПАОП 10.0-1.01-10 «Правила безпеки у вугільних шахтах»	Мета та зміст роботи: забезпечення безпечної і безаварійної роботи підйомно-стволових комплексів вугільних шахт шляхом підвищення надійності й ефективності ремонту сполучень змінного перетину з порушеним кріпленням і забезпечення їх безремонтного підтримання. Очікуваний результат: науково-технічна документація «Типорозмірний ряд посиленого металобетонного кріплення та способи ремонту порушеного кріплення сполучень змінного перетину вертикальних стволів з приствольними виробками»
7.	№ А2341805000 Розробити нормативно-правовий акт «Правила визначення максимально-	ІГТМ ім. М.С. Полякова НАНУ	2018–2020	448,0	398,0	Гірничий Закон України, Закон України «Про об'єкти підвищеної	Мета та зміст роботи: розробка нормативно-правового акту з урахуванням фактичної ефективності

	припустимого навантаження на очисний вибій за газовим чинником з урахуванням фактичного метановиділення та досягнутої ефективності дегазації»					небезпеки», Закон України «Про охорону праці», рішення державних комісій з розслідування аварій з тяжкими наслідками на шахтах: «ДП «ВК Краснолиманська», ПАТ «Шахтоуправління «Покровське», ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля» та інших, а також відповідно до НПАОП 10.0-1-01-10 «Правила безпеки у вугільних шахтах» (розділ 6 глава 7 пункт 13)	способів дегазації, які в даний час застосовуються на вугільних шахтах. Використання розробленого документу дозволить проектувати системи вентиляції і дегазації вугільних шахт з урахуванням досягнення максимально припустимих навантажень на очисні вибої за газовим чинником, а також суттєво підвищить рівень безпеки діючих багатометанових виїмкових дільниць за газовим фактором. Розроблений нормативно-правовий акт буде використовуватись на вугільних підприємствах України. Очікуваний результат: підвищення рівня безпеки і охорони праці на підприємствах вугільної галузі України
8.	№ А2341804000 Розробити нормативно-правовий акт «Правила проектування дегазації вугільних шахт та експлуатації дегазаційних систем»	ІГТМ ім. М.С. Полякова НАНУ	2018 –2020	978,0	928,0	Гірничий Закон України, Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки», Закон України «Про охорону праці», рішення державних комісій з	Мета та зміст роботи: розробка нормативно-правового акту «Правила проектування дегазації вугільних шахт та експлуатації дегазаційних систем» з урахуванням способів дегазації, які на даний час застосовуються на вугільних

						розслідування аварій з тяжкими наслідками на шахтах: «ДП «ВК Краснолиманська», ПАТ «Шахтоуправління «Покровське», ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля» та інших, а також відповідно до НПАОП 10.0-1-01-10 «Правила безпеки у вугільних шахтах» (розділ 6 глава 7 пункт 13)	шахтах, сучасних умов ведення гірничих робіт, аварійно-рятувальних робіт, науково-технічних досягнень. Розроблений нормативно-правовий акт буде використовуватись на вугільних підприємствах України. Очікуваний результат: підвищення рівня газової безпеки високо-навантажених очисних вибоїв та вугільних шахт за рахунок збільшення дебіту каптованого метану та ефективності дегазації, забезпечення безпечної експлуатації дегаційних систем та утилізації шахтного метану.
9.	№ 11341802000 Перегляд стандарту СОУ 10.1.00174125.011:2007 «Породні відвали вугільних шахт і збагачувальних фабрик. Правила проведення гірничотехнічної рекультивациі»	ДП «УкрНДІпроект»	2018 –2020	194,0	94,0	Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закон України «Про відходи», Закон України «Про охорону атмосферного повітря», Земельний кодекс України, постанова КМУ від 07.09.2011 № 942	Мета та зміст роботи: перегляд (розроблення оновленого) стандарту «Породні відвали вугільних шахт і збагачувальних фабрик. Правила проведення гірничотехнічної рекультивациі». Очікуваний результат: забезпечення умов для створення безпечного екологічного стану навколишнього природного середовища у вугледобувних

						«Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2020 року»	районах України шляхом впровадження ефективних технологій гірничотехнічної рекультивациі породних відвалів вугільних шахт і збагачувальних фабрик.
10.	№ 11341803000 Перегляд стандарту СОУ 10.1.00174125.010:2007 «Породні відвали вугільних шахт і збагачувальних фабрик. Вимоги до формування, запобігання самозайманню, розбирання і гасіння»	ДП «УкрНДІпроект»	2018 –2020	419,0	149,0	Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закон України «Про відходи», Закон України «Про охорону атмосферного повітря», Земельний кодекс України, постанова КМУ від 07.09.211 № 942 «Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2020 року» - розділ «Раціональне природо-користування» (Технології	Мета та зміст роботи: перегляд стандарту СОУ 10.1.00174125.010:2007 «Породні відвали вугільних шахт і збагачувальних фабрик. Вимоги до формування, запобігання самозайманню, розбирання і гасіння». Очікуваний результат: забезпечення умов для створення безпечного екологічного стану навколишнього природного середовища у вугледобувних районах України шляхом впровадження ефективних технологій формування, запобігання самозайманню, розбирання і гасіння породних відвалів вугільних шахт і збагачувальних фабрик.

						моделювання та прогнозування стану навколишнього природного середовища, технології раціонального використання ґрунтів і збереження їх родючості)	
11.	№ 11341804000 Перегляд КД 12.005-94 «Металеві конструкції шахтних копрів. Вимоги до експлуатації»	ДП «УкрНДПроект»	2018 – 2020	379,0	129,0	Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» (стаття 15, абз. 1, 2, 3; постанова КМУ від 26.05.2004 № 687 «Про затвердження Порядку проведення огляду, випробування та експертного обстеження (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки» (п.п. 41, 42, 43), НПАОП 10.0-1-01-10 «Правила безпеки у вугільних шахтах»	Мета та зміст роботи: забезпечення надійної і безпечної експлуатації металевих конструкцій шахтних копрів, перегляд (розроблення оновленого) КД «Металеві конструкції шахтних копрів. Вимоги до експлуатації». Очікуваний результат: забезпечення надійної і безпечної експлуатації металевих конструкцій шахтних копрів.
12.	№ A2341806000 Розробити та впровадити на	ІГТМ ім. М.С. Полякова	2018 – 2020	878,0	828,0	Закон України «Про об'єкти підвищеної	Мета та зміст роботи: зменшення витрат на

	шахтах вдосконалену анкерного гірничих підвищеної здатності	України технологію кріплення виробок несучої	НАНУ		
--	--	--	------	--	--

небезпеки»,
Постанова КМУ від
07.09.2011 № 942
«Про затвердження
переліку
пріоритетних
тематичних напрямів
наукових досліджень
і науково-технічних
розробок на період до
2020 року»
(Технології
забезпечення
енергобезпеки),
НПАОП 10.0-1-01-10
«Правила безпеки у
вугільних шахтах»

проведення, кріплення,
підтримку та ремонт гірничих
виробок, збільшення їх несучої
здатності та забезпечення
повторного використання
виймальних штреків шляхом
удосконалення технології
анкерного кріплення.
Створення нових
високоміцних складів хімічних
ампул; скорочення часу
установки анкерів,
впровадження ефективного
бурового інструменту і
збільшення швидкості буріння
анкерних свердловин, що
разом з удосконаленою
технологією опорно-анкерного
кріплення дозволить значно
підвищити несучу здатність
виробок і розширити область
застосування анкерів.
Вдосконалена технологія
анкерного кріплення буде
впроваджена на вугільних
шахтах України.

Очікуваний результат:
вдосконалена технологія
анкерного кріплення гірничих
виробок підвищеної несучої
здатності.

13.	№ 24341823000 Розробити інструкцію з визначення нормативних та наднормативних втрат паливної маси з відходами вуглезбагачення	ВП «УкрНДІвуглезбагачення»	2018-2020
-----	--	-------------------------------	-----------

297,0	50,0	<p>Закон України «Про основні заходи (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року», Програма підтримки впровадження Енергетичної стратегії України (наказ Міненерговугілля від 19.05.2017 № 344)</p>	<p>Мета та зміст роботи: зменшення втрат паливної маси з відходами вуглезбагачення. Розробка інструкції з розрахунку нормативних та наднормативних втрат паливної маси з відходами вуглезбагачення. Буде використовуватись на вугледобувних та вуглезбагачувальних підприємствах України.</p> <p>Очікуваний результат: збільшення випуску товарної вугільної продукції не менше ніж на 45,7 тис. тонн.</p>
-------	------	---	--